

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 21 Şubat, 1929

Sayı: 117

Batmış bir Kıt'a

Atlantit

Bugünün Atlantik Okyanusu yerinde tarihten çok evvelki zamanlarda bir kara kıt'asının bulunduğu hakkında bir fikir vardı: bu kara kıt'asına Atlantit ismi verilmişti. Böyle bir kara kıt'asının evvelmevcüt olduğuna ait malûmat menkıbeler, arkeoloji, oseanografi, jeoloji, zooloji sayesinde temin olunmuştur.

Menkıbeler arasında en mühimmi Eflatun'un «Atlantide dialogue»udur.

Eflatun kendi devrinden 9000 sene evvel Atlantik Okyanusu üzerinde kendi zamanına göre malûm olan Asiyadan daha büyük bir karanın Atlasi okyanus yerinde bulunduğunu hikâye etmiştir.

Atlantit insanları bir kıralın idaresinde idiler. Atlantit kıralı yalnız büyük ve asıl Atlantit olan adanın değil büyük adayla Afrika arasındaki kısımda dağılmış olan birçok küçük adaların da kıralıydı.

Atlantit'in yerlileri adadan adaya geçmek suretiyle asıl büyük Afrika kıt'asını istilâ ettiler, tecavüz hudutlarını Avrupa'nın cenubî kısımlarına kadar tevsî ettiler. Hatta Yunanilerin topraklarına da tecavüz etmek üzere iken ve mücadele bile başlamışken büyük bir afet oldu, müthiş bir orkoz neticesinde koca Atlantit kıt'ası denizin dibine gitti, hatta Akdeniz sahillerinde muharebeye tutuşmuş olan ordular bile bu orkozun

dalgaları altında mahvoldular. Sağ kalan müstevlilerin dalgalar içinde mahvolduklarını anlayınca sevindiler ve hele Atlantit'in denizin dibine çöktüğünü öğrenince büsbütün memnun oldular. Cessur gemiciler Atlantik denizine açıldıkları vakıt Atlantit'in yerinde denizin köpüklü dalgalarından başka birşey görmediler.

Eflatun'un Atlantit menkıbesi burada bitiyor. Pek eski zamanlardan beri malûm olan bu menkıbe Mısır coğraflarının eserlerinde bile yer bulmuştur.

Bir zamanlara kadar bu menkıbe hakikat olarak kabul edilmekteydi. Fakat sonraları Atlantit ve Atlantlara ait sözlerin doğru olduğu fikri zayıfladı. Lâkin fennin son terakkıyatı Atlantit'in mevcudiyeti fikrini yeniden canlandırdı.

Arkeolojinin bu husustaki tetkikatı aşağıdaki neticeleri vermiştir. Vasatî ve cenubî Amerikada yapılan tetkikat âdetleri, hayat tarzları eski Mısırlıları hatırlatan bir ırkın eserlerini meydana çıkarmıştır: Gatemala harabelerinde bulunan bazı ehram bakiyeleri, sütunlar Nil sakilindeki mabetleri hatırlatmıştır. Buranın yerlileri kadim Mısırlılar gibi ölülerini mumyalamakta, dahili uzuvlarını hususî kaplarda saklamaktadırlar.

Yapılan hafriyatta Fenikeliler'in mumyalarını hatırlatan bakırdan mumyalar bulunmuştur. Daha bir takım eserler Amerika-

nın Akdeniz sahillerine mensup kadim bir kavmin Amerika ile temasa gelmiş olduğu fikrini vermiştir.

Asıl Amerikalılara ait bazı elyazısı ile yazılmış eserlerde Tevratın tavsifine muvafık bir tufandan bahsedilmektedir. Bu tufan menkıbesi Yunan-Romen masalları mahiyetindedir. Birçok Meksika vesikaları Eflatun'un lisanını kullanarak bu tufandan bahsederler. Son zamanlarda Amerikanın Seattle üniversitesi profesörlerinden biri vasatî Amerikanın YUCATAN yarımadasında yaptığı tetkikat ve harre nebatlarının istilâsına maruz duvarlar üzerinde bulup hallettiği yazılara nazaren «Büyük-denizde» bulunan bir kara kıt'asının müthiş bir afet neticesinde mahvolduğunu meydana çıkarmıştır. Yine bu kadim yazılara göre her 52000 senede bir kuyruklu yıldız arza tekarrüp etmektedir ve bu kuyruklu yıldızın arza tekarrübü neticesinde dünyayı zulmete garkeden afetin kesif zulmeti zail olunca kuyruklu yıldızın çarptığı büyük adanın eser brakmadan kaybolduğu görülmüş.

Atlantit hakkında Oseanografi ilmi bu hususta bize aşağıdaki malûmatı vermektedir:

Monako prensinin Atlasi Okyanusun amakının topografisine ait olarak topladığı ilmi vesikalar pek garip bir karışıklıktadır:

Septe boğazından az mesafede derinlik 4000 metredir, sonra denizin dibi birdenbire yükselir ve Mader'leri taşıyan kara sütununun teşkil eder. Fakat Maderlerle cenubî Asorlar arasında tekrar derinlik 5000 metreye iner. Cenubî Asorlar civarında derinlik 1000 metre etrafında dolaşır ve yeryer 1000-4000 metrelere iner. Bazen pek yüksek çıkıntılar su sathına tekarrüp eder. Bundan sonra 6000 metreye kadar derinlikler gelir. Bermude'lar kurbunda ise birdenbire yükselir ve Amerika sahiline kadar 4000 metreye iner, Amerika sahilinde yine serî olarak yükselir.

Buna nazaren biri Amerika sahili boyunca diğeri Avrupa - Afrika sahilleri boyunca devam eden iki büyük deniz altı vadisi vardır demektir: bunlardan garbî olanı daha uzun ve daha derindir: 6000 metreye kadar derinlikleri ve bazı tepeleri vardır: bu tepelerden biri de «Bermudes» adasını taşımaktadır. Şarkî olan vadi daha dardır fakat daha arızalıdır, ötesinde berisinde bir çok mahrutları bulunur, bunların da bazıları ve meselâ Madere pek ince, bazıları ve meselâ Kanarya adaları ve Yeşilburun, daha kesiftir.

Bu iki inhitat arasında gayri mutazam yükseklikler vardır, bunların en yüksekleri Asor'lardır.

**

Atlantit hakkında jeolojinin verdiği malûmat ta dikkata şayandır:

Atlantik okyanusunun şarkî kısmında bulunan ve satha çıkmış tepelerin kâffesi volkanik adalar veyahut volkanları taşıyan tepelerdir.

Tristan da Cunha, Sainte - Helene, Ascension, Cap - vert adaları, Kanarya adaları, Madere ve tevabii adalar, Asor, İslanda ve Jan Mayen adaları lâvlardan

ibarettir. Bu mıntıkada denizin dibindeki maddeler de volkaniktir. Volkan indifalarının denizin haricî sathına kadar tesirini gösterdiği çok defalar gemiciler tarafından görülmüştür. Bu taraflarda zelzeleler ve orkozlar pek çok olarak vukubulmaktadır: yeni adaların zuhuru, mevcüt bir çok tepelerin kaybolması daima vakidir. Son sondajlar yeni yükselmeleri ve yeni inhitatları meydana çıkarmıştır. Atlantik okyanusunun şarkî sahilinin 3000 kilometre tulündaki kısmı arzın en oynak yeridir.

Asor'lardan 900 kilometre açıktan bir kablo vaz'ı esnasında toplanan lâvların tetkiki bugün Atlantikin dibini teşkil eden kısmın bu lâvların zuhuru zamanında suyun sathında kara halinde olduğunu meydana çıkarmıştır.

Jeoloğların tahminlerine göre Asorlar mıntikasındaki inhitattan evvel daha vâsi bir inhitat olmuştur ve bu inhitat Şimal tarafta Şimalî Amerikayı, Şimalî Avrupaya rapteden bir kara ile daha cenupta ve Cenubî Amerikayı Afrikaya rapteden bir karanın ortadan kaybolmasını intaç etmiştir. Bu iki kara kıt'ası mevcüt olduğu zaman aralarında arzanî olarak bugünkü Akdenizin imtidadı olan bir deniz bulunduğu kabul olunmaktadır.

Bugünkü Okyanusun şarkî nısfında 3000 kilometre tutan bir volkanik mıntikanın mevcüdiyeti, Akdeniz inhitatı hizalarında Atlantik'in pek müteharrik oluşu, adaların ve hatta büyük karaların çökmesini mucip olan inhitatların vuku bulmuş olmasının subutu ve bu inhitatların bir kısmının dördüncü zaman zarfında vuku bulduğu hakkındaki deliller Eflatun menkıbesini kuvvetli bir ihtimal ile doğruluğunu kabule sevkeder: zira inhitatların dördüncü zaman zarfında vuku

bulmuş olması insanların bu hadiseleri görmüş olması ihtimalini takviye eder.

Atlantik'in mevcüdiyetine şahadet eden Zoolojik deliller de yok değildir:

Hayvan alimlerinden bir Fransız «Cap-vert», «Kanarya adaları» ile «Asor» adalarının şekillerini tetkik ederek bunların vazih surette berri olduklarını meydana çıkarmıştır. Bilhassa Naimelere ait hayvanî mecmua (Faune)sı Akdeniz naimeleri mecmuasiyle iştirak eder, halbuki o naimeleristivaî Afrika naimelerinden farklıdır. «Canariye» adalarının dördüncü zaman arazisi Mauritanie arazisine benzer, havi olduğu neviler de aynıdır. Nihayet bugün yaşayan naimeler arasında bu dört adada bulunanları Avrupanın üçüncü zaman arazisinde bulunan fosillere benzerler. Diğer taraftan 15 nevi deniz naimesi Antiller'le Senegal sahillerinden gayri yerlerde yaşamamaktadır, buna mukabil San-Thomé adalarının ekseri Madrepolları Bermudes ve Floride sahillerinden gayri yerlerde bulunmazlar.

Bu tetkikatı yapan alim şu neticeyi almaktadır: İspanya yarım adasından ve Mauritanî'den Antiller'e giden bir Atlantik kıt'ası vardı: bunun en son kaybolan büyük parçasından bugün dört ada kalmıştır, ve bu dört ada da Eflatun'un ATLANTİT karasının bakiyesidir.

Atlantit inhitatında bu kara üzerinde insan var mıydı? Aynı devirde uzaktan bu hadiseye şahit olan diğer insanlar var mıydı? İşte halli icabeden mesele. Alimler bu suallerin cevaplarını da Antropoloji, Etnoloji, Oseanografi'den beklemektedirler.

AHMET TEVFIK